

1e bestuursrapportage 2017

Inhoudsopgave

1e bestuursrapportage 2017	1
Inhoudsopgave	4
Voorstel	5
Overzicht baten en lasten op programmaniveau	6
0. Bestuur en ondersteuning	7
1. Veiligheid	9
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	11
3. Economie	14
4. Onderwijs	15
5. Sport, cultuur en recreatie	16
6. Sociaal Domein	19
7. Volksgezondheid en milieu	23
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)	24
Algemene dekkingsmiddelen	29
Bedrijfsvoering	30

Voorstel

Overzicht baten en lasten op programmaniveau

0. Bestuur en ondersteuning

Doelstellingen

D.0.01 Behouden en vergroten van de bestuurskracht

Wij willen een zelfstandige bestuurskrachtige gemeente zijn. Dat willen we bereiken door samen te werken met andere overheden om kwaliteit te kunnen leveren, kwetsbaarheid tegen te gaan en kosten zo laag mogelijk te houden.

■ **Stand van zaken**

Op veel gebieden hebben we netwerksamenwerking met andere overheden in de regio. M.b.t. belastingen en porthos werken we samen aan de hand van het gastgemeentemodel. De samenwerkingsovereenkomsten hiervoor zijn tot op heden nog niet ondertekend i.v.m. een aantal discussiepunten rond de inhoud ervan. Hoe dan ook realiseren we de financiële taakstelling samenwerking.

Doelstellingen

D.0.02 Ons informatiebeheer is op orde

Ons informatiebeheer doorstaat de daarop van toepassing zijnde audits.

■ **Stand van zaken**

De in het informatiebeheerplan opgenomen acties n.a.v. de audit 2015 zijn in uitvoering. Eind 2017 is er een volgende tussentijdse audit.

Doelstellingen

D.0.03 Onze informatiebeveiling en privacybeleid zijn op orde

We voorkomen privacy issues en onze informatiebeveiliging voldoet aan de BIG= Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten. Daar waar zich toch incidenten voordoen, pakken we die adequaat op.

■ **Stand van zaken**

De activiteiten gericht op het voldoen aan de BIG lopen volgens planning en zijn vastgelegd in het vastgestelde jaarplan informatiebeveiliging. Voorkomende incidenten zijn steeds volgens het daarvoor bestemde protocol afgewikkeld. Het in de organisatie in gang gezette bewustwordingstraject "Mind your steps" verhoogt de interne bewustwording rond privacy- en informatiebeveiliging. Dit vraagt permanente aandacht zeker ook binnen de taakvelden van de samenwerking waarin gegevensoverdracht in de keten nog teveel via bijvoorbeeld email plaat vindt en dus niet via de koninklijke weg van een digitale gegevensmakelaar. Hierover loopt wel overleg tussen de samenwerkende gemeenten maar dit heeft nog niet bij alle samenwerkende gemeenten tot de implementatie van een oplossing geleid.

Doelstellingen

D.0.04 Strategische communicatie

Communicatie meer strategisch inzetten om draagvlak te creëren bij beleidsontwikkelingen en de opvattingen van burgers en ondernemers een plek te geven in het beleid.

■ **Stand van zaken**

Het communicatieplan is verleden tijd: flexibiliteit is nodig. Daarom is het strategisch communicatieframe ingezet bij de projectgroepen Cultureel Erfgoed; Maatschappelijk vastgoed in Biggekerke, Oostkapelle, Serooskerke, Oostkapelle en Westkapelle. Ook bij het Uitvoeringsprogramma Sport 2017; Brede verkenning Buitensport; MTB route en Duurzaamheid werken we ermee. Op A3 formaat leggen we de strategische keuzes in een oogopslag helder uit. Het frame wordt samen met de projectleiders/beleidsambtenaren gemaakt en bijgehouden. Geen enkel project is al afgerond. In dit stadium blijkt het zowel intern als extern een goed hulpmiddel te zijn bij o.a. het managen van verwachtingen.

Doelstellingen

D.0.05 Veere verrast

Dienstverlening is één van de leidende principes van de organisatie. De update van het uitvoeringsprogramma Dienstverlening is mede gevoed door ideeën uit de organisatie: Veere Verrast! Op basis hiervan (het nieuwe uitvoeringsprogramma) voeren we een aantal activiteiten en projecten uit die leiden tot een betere dienstverlening.

■ Stand van zaken

Veere Verrast (als onderdeel van het programma Dienstverlening) leverde vanuit de eigen organisatie een 3-tal verbeteracties op:

1. What's app inzetten als communicatiemiddel bij openbare werken, op kern/straatniveau. Dit bleek een succes bij de pilot in Biggekerke. Nu zetten we dit middel vaker in.
2. Intern elkaar aanspreken met als doel het verbeteren van de kwaliteit. Deze interne actie is in april afgerond. Resultaat is niet direct meetbaar bij dit type ontwikkelingen, maar het bewustzijn is gegroeid.
3. Het verbeteren van de telefonische dienstverlening. Dit vormt onderdeel van de vervanging van de telefooncentrale. Dit staat voor 2017 gepland. In de maanden mei en juni 2017 vindt onderzoek plaats naar de dienstverlening van de gemeente. Dit onderzoek voeren we uit onder zowel inwoners, ondernemers als de bezoekers van het gemeentehuis.

Doelstellingen

D.0.06 Sluitende begroting / de begroting is structureel en reëel in evenwicht.

De begroting van de gemeente is structureel en reëel in evenwicht: dit blijkt uit een regime van repressief toezicht door de provincie.

■ Stand van zaken

De begroting van de gemeente is structureel en reëel in evenwicht: dit blijkt uit het regime van repressief toezicht door de provincie.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	1.979	1.966	15	1.981
Baten	2.689	2.689	0	2.689
Resultaat	710	723	-15	708

1. Veiligheid

Doelstellingen

D.1.01 Daadkrachtig en adequaat bestrijden we rampen en crises

Rampen en crises bestrijden we volgens het Regionaal Crisisplan. Medewerkers met een rol daarin volgen jaarlijks diverse trainingen en oefeningen. Zo zijn we goed voorbereid als het een keer mis mocht gaan. Voor bevolkingszorg is er een piket, zodat we bij een GRIP incident direct bereikbaar en inzetbaar zijn voor de processen Bevolkingszorg waar we als gemeente verantwoordelijk voor zijn. We zijn aangesloten bij de Veiligheidsregio Zeeland. Een samenwerkingsverband van de dertien gemeenten die zorg dragen voor de lokale en regionale brandweerszorg, Geneeskundige hulpverlening (GHOR) en coördinatie van Bevolkingszorg.

■ **Stand van zaken**

Begin 2017 is het rapport Twynstra Gudde opgeleverd met daarin een aantal forse verbeterpunten. Er is een richtinggevend perspectief opgesteld met daarin een aantal uitgangspunten voor de toekomst. Op basis van dit richtinggevend perspectief ligt er nu in concept een plan van aanpak Emergo. Dit plan wordt in de raad van juli besproken. Op 20 april vond er een bestuurlijke oefening (GRIP 3) plaats in Veere. Een aantal medewerkers zijn verder betrokken geweest en ingezet bij de grote brand (eveneens GRIP 3) in Kapelle.

Doelstellingen

D.1.02 Reduceren van criminaliteit, overlast, overmatig drankgebruik en drugsgebruik

Speerpunten zijn het terugdringen van de zogenoemde WOS feiten (woninginbraken, overvallen en straatroven). Drank- en drugsmisbruik bestrijden we via voorlichting en het project Laat Ze Niet (Ver)zuipen. Criminaliteit bestrijden we door inzet van jeugdwerk en politie of een combinatie daarvan. Schade aan gemeentelijke eigendommen verhalen we indien mogelijk op de dader(s).

■ **Stand van zaken**

Tot en met maart waren er 13 woninginbraken. Vorig jaar waren dat er nog 37. Opvallend was een aantal inbraken in het nieuwe vakantiepark in Dishoek. In april hielden we een voetjesactie in Koudekerke. Begin februari sloten we een pand in Koudekerke, nadat daar in 2016 een hennepkwekerij was ontdekt. Begin april werd een hennepkwekerij in Biggekerke ontdekt. We hebben het voornemen ook dit pand voor 3 maanden te sluiten. Begin maart vertrok een notoire overlast veroorzaker uit de gemeente en zetten we twee keer buurtbemiddeling in overlastsituaties tussen burens.

Vanaf 1 april zijn we aangesloten bij WaakSamen. Een app waarmee mensen snel een melding kunnen doen van verdachte situaties.

Doelstellingen

D.1.03 Regisseren van een veilige woon- en werkomgeving

De Nota Integrale veiligheid is een bundeling van taken, activiteiten en maatregelen om te zorgen voor een veilig woon- en leefklimaat in Veere. De nota is opgebouwd uit 5 veiligheidsvelden:

1. Veilige woon- en leefomgeving
2. Bedrijvigheid en veiligheid
3. Jeugd en veiligheid
4. Fysieke veiligheid
5. Integriteit en veiligheid

Onder deze velden vallen diverse uitgewerkte producten en maatregelen. Bijvoorbeeld convenant huurdersoverlast, convenant hennepkwekerijen, deelname aan burgernet, aanpak jaarwisseling, Keurmerk veilig Ondernemen, etc.

Door het uitvoeren van al deze activiteiten en maatregelen zorgen we ervoor dat Veere veilig blijft. Jaarlijks actualiseren we de activiteiten en maatregelen op basis van de trends en ontwikkelingen.

■ **Stand van zaken**

De nota IV is begin 2017 door de raad vastgesteld. Daaropvolgend heeft de politie nog een toelichting gegeven op de behaalde resultaten 2016 en een doorkijk naar 2017. Er hebben

enkele wijzigingen plaatsgevonden bij onze wijkagenten. De diverse producten en activiteiten beschreven in de nota IV voeren we gedurende 2017 uit.

Doelstellingen

D.1.04 Vaststellen van prioriteiten en inzet van de politie in Veere

In basisteamdriehoeken met politie en OM stellen we prioriteiten over de inzet van de politie in Veere. 6x per jaar is er een basisteamdriehoek Walcheren waar we deel van uitmaken. In de driehoek sturen we op inzet politie en aanpak van actuele trends en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid. De prioriteiten worden grotendeels regionaal bepaald en zijn vastgelegd in het Beleidsplan 2015-2018. In de jaarschijf worden concrete activiteiten en maatregelen gesteld. In het basisteam bepalen we de lokale vertaling daarvan en vullen we de lokale beleidsvrije ruimte.

■ **Stand van zaken**

Er hebben twee Basisteamdriehoek (BTD's) in 2017 plaatsgevonden. De politie heeft begin 2017 een toelichting gegeven op de inzet en capaciteit van het team Walcheren. Er is krapte, maar de geplande en geprioriteerde werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden. In de BTD van april 2017 is de jaarschijf 2017 vastgesteld. Inmiddels is ook het regionaal jaarverslag gereed, wat ook aan de raad wordt aangeboden.

Doelstellingen

D.1.05 Handhaven en toezicht houden op het naleven van regels en wetten in de fysieke leefomgeving

Door controle en toezicht, voorlichting en activeren van burgers zorgen we voor een schone, veilige en mooie leefomgeving en het verbeteren van het woongenot.

■ **Stand van zaken**

Het Integraal Handhavings Uitvoeringsplan (IHUP 2017) is vastgesteld en op basis hiervan worden controles uitgevoerd. Speerpunten dit jaar zijn kleine ergernissen als paardenpoep etc., de kwaliteit van het landschap (vervolg project Mooi Veere) en 2e woningen. Om ook in de zomerperiode aandacht te kunnen geven aan de kleine ergernissen is er extra capaciteit ingehuurd.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	2.239	2.239	0	2.239
Baten	40	40	5	45
Resultaat	-2.199	-2.199	5	-2.194

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Doelstellingen

D.2.01 De inrichting van wegen met bijbehorend wegmeubilair moet voldoen aan de functie

Wanneer een weg door beleving, gebruik of veranderde verkeersstromen niet meer voldoet, maken we een plan voor een nieuwe inrichting.

■ **Stand van zaken**

De reconstructies van de Nieuwstraat - Ooststraat - Westkapelseweg in Zoutelande is net voor Pasen 2017 afgerond. De actualisatie van het meerjarenprogramma wegconstructies die eind 2016 zou worden opgeleverd is integraal opgenomen in het GVVP en heeft hierdoor iets vertraging opgelopen op de oorspronkelijke planning. Het GVVP is op 20 april 2017 vastgesteld door raad. De prioriteiten in het GVVP ten aanzien van wegconstructies voor de komende jaren zijn; 2017 Prelaatweg Aagtekerke, 2018 en 2019 Dorpsstraat - Noordweg Oostkapelle, 2020 Dorpsstraat - Torenstraat Meliskerke en tot slot in 2021 de Dorpsstraat Gapinge.

Doelstellingen

D.2.02 Actueel houden van beheerplannen

Onze beleid- en beheerplannen (wegbeheer, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken) zijn voor een bepaalde periode vastgesteld. Dit betekent dat we deze periodiek moeten actualiseren. Voor de planning verwijzen we naar de paragraaf kapitaalgoederen.

In het -concept- beleidsplan Openbare Verlichting zijn acties geformuleerd over de overdracht van lichtmasten buiten de bebouwde kom aan de betreffende wegbeheerder en over verlichting in de duinen en op overgangen. Dit plan moet nog wel worden vastgesteld.

■ **Stand van zaken**

Alle beheerplannen voor de kapitaalgoederen als wegen, groen en openbare verlichting zijn actueel.

Doelstellingen

D.2.03 Verbeteren verkeersonveilige situaties

Het meerjarenprogramma Verkeersveiligheid 2011-2015 is afgerond. We blijven aandacht houden voor onveilige verkeerssituatie. Een nieuwe inventarisatie van onveilige verkeerssituaties komt uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.

■ **Stand van zaken**

In het in april vastgestelde GVVP is veel aandacht voor verkeersonveilige situaties. Deze zijn in kaart gebracht en voorzien van een prioritering. De eerste prioriteit ligt bij het veiliger maken van de schoolomgeving. Dit pakken we nog op in 2017.

Doelstellingen

D.2.04 Voldoen aan het afgesproken beheerniveau

Per onderdeel (openbare verlichting, wegen en kunstwerken) zijn in de beheerplannen beheerniveau's vastgelegd. We gebruiken hiervoor verschillende landelijke meetlatten. Voor het uiterlijk aanzien gebruiken we de CROW-meetlat die varieert van A+ (uitstekend) tot D (slecht). In het algemeen kiezen we voor niveau B (voldoende) op basis van deze meetlat. Op enkele in het zicht lopende locaties kiezen we voor A (goed).

Voor de technische kwaliteit van wegen hanteren we de meetlat rationeel wegbeheer ook van de CROW. Deze kent drie niveau's; R (het referentieniveau de weg is in orde), R+ (beter dan referentieniveau) en R- (onder referentieniveau onderhoud is nodig). We hebben afgesproken tot we in vier jaar tijd alle wegen op referentieniveau (R) brengen en dus alle achterstallig onderhoud wegwerken.

Voor kunstwerken en openbare verlichting maken we gebruik van een vergelijkbare systematiek. Ook hier kijken we of een kunstwerk of lichtmast voldoet aan het referentieniveau. Daalt de kwaliteit onder dit niveau dan grijpen we in.

In het -concept- beleidsplan Openbare Verlichting (wat nog moet worden vastgesteld) zijn acties geformuleerd over de overdracht van lichtmasten buiten de bebouwde kom aan de betreffende wegbeheerder en over verlichting in de duinen en op overgangen.

■ **Stand van zaken**

Tweemaal per jaar meten we de staat van het onderhoud in juni en september. De eerste meting moet nog plaats vinden.

Doelstellingen

D.2.05 Stimuleren gebruik fiets

Mensen fietsen steeds vaker en blijven ook langer fietsen door het gebruik van de e- bike. Dit is een goede ontwikkeling, maar hier zijn ook maatregelen voor nodig. In nieuwe beleidsstukken als het GVVP (gemeentelijk verkeer en vervoerplan), maar ook bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen nemen we de plek van de fiets nadrukkelijk mee in planvorming.

■ **Stand van zaken**

Bij de verdere uitwerking van de plannen voor Veere en Domburg is het inpassen van fietsparkeren een belangrijk uitgangspunt. Samen met ondernemers wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn voor bewaakte stallingen, concrete afspraken zijn nog niet gemaakt. In het GVVP is in bredere zin aandacht besteed aan de verschillende knelpunten ten aanzien van fietsparkeren. In 2017 doen we nader onderzoek naar fietsparkeren.

Doelstellingen

D.2.06 Zorgen voor een goede verdeling van verkeersstromen voor nu en in de toekomst

We willen verkeersstromen beter verdelen door aanpassingen te maken in de verkeerscirculatie. We willen ons wegennet meer toekomstbestendig maken met behulp van een verkeers- en vervoersplan.

■ **Stand van zaken**

In april 2017 is het Gemeentelijke Verkeer en Vervoerplan (GVVP) vastgesteld in de gemeenteraad. Daarnaast is samen met andere Walcherse overheden een verkeerscirculatieplan gemaakt voor Walcheren. Dit moet nog worden vastgesteld door de Provincie. In deze beide plannen staan de uitgangspunten voor de ontwikkeling van wegennet van Walcheren zowel binnen als buiten de bebouwde kom. De plannen geven voor de komende jaren voldoende houvast over hoe om te gaan met verkeersstromen op Walcheren nu en in de toekomst.

Doelstellingen

D.2.07 Optimaliseren van het parkeerbeleid

We zorgen voor voldoende parkeergelegenheid voor inwoners en bezoekers. We zorgen ervoor dat de parkeerterreinen goed te vinden zijn en dat er geen onnodig zoekverkeer door kernen rijdt.

■ **Stand van zaken**

In de eerste helft van 2017 zou, onder andere naar aanleiding van het onderzoek van de rekenkamer in 2016, de parkeernota worden herzien. De focus heeft in de eerste helft van dit jaar gelegen op het afronden van het GVVP. Hierdoor is de herziening van de Parkeernota doorgeschoven naar de tweede helft van 2017. Intussen staan de ontwikkelingen op het gebied van parkeren natuurlijk niet stil. Zowel in het GVVP als binnen de plannen voor Domburg is veel aandacht voor het verminderen van de parkeerdruk en zoekverkeer door het centrum van deze kern.

Doelstellingen

D.2.08 Verbeteren toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor minder validen

De Europese Unie heeft richtlijnen voor de toegankelijkheid van openbaar vervoer voor minder validen. Om hieraan te voldoen moeten we bushaltes aanpassen.

■ **Stand van zaken**

Het halteplan uit 2008 is geactualiseerd en aangepast aan de nieuwe dienstregeling. Er is opdracht gegeven voor de verdere uitwerking en realisatie. De uitvoering volgt in de loop van dit jaar.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	5.539	5.707	437	6.144
Baten	304	310	79	389
Resultaat	-5.235	-5.396	-358	-5.755

3. Economie

Doelstellingen

D.3.01 Manifesteren als een stimulerende en faciliterende gemeente

Samen met het bedrijfsleven werken wij aan behoud van duurzame werkgelegenheid en het bevorderen daarvan. Een duurzame en evenwichtige economische groei houdt de kernen ook in sociaal verband vitaal. Social return on investment (SROI) is ook een aspect dat aandacht krijgt.

■ Stand van zaken

Wij geven hier op verschillende manieren een actieve invulling aan. Denk hierbij aan de verschillende subsidieregelingen, voor inwoners en ondernemers, zoals het Leefbaarheidsfonds en de stimuleringscheques gezondheidstoerisme. Inzet van onze social media om aan deze doelstelling uitvoering te geven vindt ook regelmatig plaats.

Doelstellingen

D.3.02 Een bijdrage leveren aan een duurzame vernieuwing van het toeristisch product.

Een duurzame vernieuwing van het toeristisch-recreatieve aanbod. Dit kan door samenwerking gericht op kwaliteitsverbetering, variatie, innovatie, verduurzaming en jaarrondtoerisme. Gemeente stelt kaders op en geeft hier samen met bedrijfsleven, inwoners of samenwerkingscoalities uitvoering aan. Gastheerschap en promotie zijn een onderdeel hierbij.

■ Stand van zaken

Het budget Toeristische Impuls en het Duurzaamheidsplan zijn bij uitstek de instrumenten om een innovatieve en duurzame bijdrage te verlenen aan het Toeristisch product Veere. Voorbeelden hiervan zijn de projecten in het Stimuleringsprogramma gezondheidstoerisme, de pilot verbreding E-vervoer Veere e.d.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	1.951	1.981	186	2.168
Baten	7.782	7.813	0	7.813
Resultaat	5.832	5.832	-186	5.645

4. Onderwijs

Doelstellingen

D.4.01 Scheppen van voorwaarden voor kwalitatief goed onderwijs

Als gemeente scheppen we randvoorwaarden voor peuterspeelzalen en onderwijs. Kwaliteit gaat hierbij vóór kwantiteit. Afspraken hierover leggen we vast in de Regionaal Educatieve Agenda en in de activiteitenplannen voor- en vroegschoolse educatie. Onderwerpen die hier onder andere aan de orde komen zijn: leerplicht, schoolbegeleiding, Onderwijs Achterstanden en passend onderwijs.

■ **Stand van zaken**

De REA voor het po en het vo/mbo is een aantal keer bijeen geweest. Er zijn concrete doelstellingen geformuleerd. Iedere bijeenkomst wordt een onderwerp voorbereid en besproken. Gesproken is o.a over de doorgaande lijn tussen voorschool, po en vo, de problematiek van statushouders, voortijdig schoolverlaters en jonge mantelzorgers.

Doelstellingen

D.4.02 Het huisvesten van onderwijs en peuterspeelzalen in doelmatige gebouwen

Basisonderwijs bieden we aan in doelmatige schoolgebouwen. Het uitgangspunt is meerdere voorzieningen in een schoolgebouw. We zien het onderwijs het liefst zo dicht mogelijk bij de kinderen. We volgen hiervoor het huisvestingsplan onderwijs 2013-2022, de dorpsvisies en de visie op accommodaties.

■ **Stand van zaken**

We volgen het huisvestingsplan 2013-2022. De bouw van de nieuwe school in Biggekerke is in voorbereiding. Hier wordt ook de Stichting Kinderopvang Walcheren bij betrokken. In een aantal kernen is de peuterspeelzaal ingetrokken in de school. Bij de projecten in Westkapelle, Oostkapelle en Serooskerke wordt de kinderopvang ook betrokken.

Doelstellingen

D.4.03 Versterken vloeiende overgang tussen het peuterspeelzaalwerk, het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs/hoger onderwijs

De gemeente wil een vloeiende overgang tussen het peuterspeelzaalwerk, het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs/hoger onderwijs. Dit zorgt ervoor dat kinderen zich goed ontwikkelen en betere kansen hebben op de arbeidsmarkt. Afspraken hierover leggen we vast in de Regionaal Educatieve Agenda het activiteitenprogramma voor- en vroegschoolse educatie en het beleid omtrent volwasseneducatie.

■ **Stand van zaken**

In de REA is hierover gesproken. We onderzoeken de komende tijd hoe we de vorderingen van leerlingen met een mogelijke taalachterstand kunnen monitoren, van peuterspeelzaal tot eind basisschool.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	2.132	2.480	84	2.564
Baten	306	654	0	654
Resultaat	-1.826	-1.826	-84	-1.910

5. Sport, cultuur en recreatie

Doelstellingen

*D.5.01 Stimuleren van sport en bewegen door het faciliteren van sportaccommodaties (NOC*NSF normen) en -voorzieningen en het verlenen van subsidies voor activiteiten.*

Een speerpunt in de sportnota 2016 is het zorgen voor een toegankelijk beweegaanbod. Bewegen moet voor alle inwoners en bezoekers van de gemeente mogelijk zijn. We stimuleren een actieve gezonde leefstijl. Daarom ondersteunen we projecten en activiteiten die hieraan een bijdrage leveren. Ook zorgen we voor een goed en toegankelijk aanbod van binnen- en buitensportaccommodaties die voldoen aan de NOC*NSF normen. De buitensportverenigingen (voetbal, tennis, korfbal) zijn zelf verantwoordelijk voor (het onderhoud aan) de kleedaccommodatie en de kantine. Het onderhoud aan en vernieuwing van de tennisbanen is een verantwoordelijkheid van de tennisverenigingen. We streven ernaar om ook het veldonderhoud van de voetbalcomplexen te privatiseren. Alleen bij het voetbalcomplex Veere is het veldonderhoud geprivatiseerd. Naast het faciliteren en ondersteunen in accommodaties richten we ons ook op de natuurlijke omgeving die moet uitdagen om te bewegen.

■ Stand van zaken

Voor het jaar 2017 hebben we subsidies verleend aan verschillende sportverenigingen. Naast deze jaarlijkse subsidies hebben we ook een bijdrage van € 500 verleend voor de Breedtesportactiviteiten van een parabeachvolleybaltoernooi in juli in Zoutelande. In het kader van de verlenging privatiseringsovereenkomsten voetbal zijn we bezig met een brede verkenning buitensport. Tijdens deze gesprekken verkennen we ook de mogelijkheid van privatisering veldonderhoud, een van de punten uit het coalitieprogramma. Het tussentijdse resultaat koppelen we naar verwachting in juni terug.

Doelstellingen

D.5.02 Kunstparticipatie

Inwoners en toeristen kunnen zowel passief als actief deelnemen aan kunst en cultuur. Dit geldt in het bijzonder ook voor leerlingen op de Veerse basisscholen.

■ Stand van zaken

In samenwerking met de Muziekschool Zeeland en Kunsteducatie Walcheren werken we aan een deelname van leerlingen uit het basisonderwijs aan cultuuractiviteiten. Via kunst in de openbare ruimte en verschillende artistieke evenementen kunnen inwoners kunst ervaren.

Doelstellingen

D.5.03 Instandhouding cultureel erfgoed

Op basis van de Structuurvisie Cultuurhistorie geven we het cultuurhistorische erfgoed een duidelijke plek in de ruimtelijke planvorming met als uitgangspunt "behoud door ontwikkeling". Cultuurhistorisch erfgoed kent een economische, ruimtelijk esthetische, educatieve en duurzaamheidswaarde. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de cultuurhistorie ontwikkelingsgericht. In hoofdstuk 8 onder Verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en stimuleren van ontwikkelingen is dit verder uitgewerkt.

■ Stand van zaken

Er is een werkframe Cultureel Erfgoed ontwikkeld waarin we de ambitie en de aanpak met de stakeholders (extern en intern) in kaart brengen. Vervolgens gaan we bij de stakeholders te rade hoe we het cultureel erfgoed meer onder de aandacht kunnen brengen en om de mogelijkheden voor uitvoering te onderzoeken.

Doelstellingen

D.5.04 Voldoen aan het afgesproken beheerniveau groen

We willen de inrichting en beheer van het groen zodanig aanpassen dat we het afgesproken kwaliteitsniveau kunnen handhaven tegen het afgesproken budget. Voor het meten van de kwaliteit maken we gebruik van de landelijke systematiek van de CROW. We streven naar niveau B en op

bijzondere plekken (centrum van kernen etc.) naar niveau A. Niveau B kan je als "voldoende" omschrijven en A als "goed".

Kleine bouwkundig elementen als tuinmuren, kerkmuren, waterputten zijn vaak waardevolle elementen in de openbare ruimte. In het beheerplan staat welke elementen er zijn en wat er aan onderhoud de komende jaren moet gebeuren.

■ **Stand van zaken**

Er zijn nog geen kwaliteitsinspecties uitgevoerd, we weten daarom ook nog niet of we onze doelstellingen halen. Deze staan gepland voor juni en september.

Doelstellingen

D.5.05 Verbeteren groene uitstraling dorpskernen

Een mooie groene uitstraling van de belangrijke plekken in kernen als de entree's en de centra zorgt voor een aangename uitstraling. Dit kan rekenen op waardering van zowel de eigen inwoners als bezoekers.

■ **Stand van zaken**

Er is een plan in voorbereiding om het groen op strategische plekken in de kernen kleurrijker te maken. Dit gaan we doen door meer gebruik te maken van bloeiende gewassen als bloembollen, vaste planten en bloemenmengsel. Het plan ronden we voor de zomer af, de uitvoering staat gepland voor eind 2017.

Doelstellingen

D.5.06 Vergroten betrokkenheid inwoners bij openbaar groen

Een belangrijk uitgangspunt van het groenbeleidsplan 2013 is het vergroten van de betrokkenheid van de inwoners en bedrijven bij het openbaar groen. Een indicator voor succes is het aantal initiatieven van bewoners en bedrijfsleven voor het zelf of samen met de gemeente inrichten en / of onderhouden van de openbare ruimte.

■ **Stand van zaken**

Steeds vaker geven inwoners aan zelf bij te willen dragen aan de inrichting en beheer van het openbaar groen. De mate waarin en de vorm hangt sterk af van individuele groepen inwoners. Het leefbaarheidsfonds geeft een duidelijke prikkel aan deze initiatieven. Er lopen diverse projecten waaronder een project in samenwerking met de dorpsraad Oostkapelle.

Doelstellingen

D.5.07 Het versterken en benutten van de Veerse gebiedskwaliteiten

In de structuurvisie Veere 2025 zijn de gebiedskwaliteiten omschreven als het Veerse kapitaal. Het is de combinatie van kleinschaligheid en verscheidenheid van strand, kust, natuur, landschap, en dorpskernen, die dit kapitaal vormen. Wij geven hieraan door de aanpak via "De kust is breder dan het strand". Verder onderzoeken wij met het waterschap en de gemeente Vlissingen de mogelijkheid tot meer samenwerking op het gebied van beheer en onderhoud van het strand, duingebied en parkeerterreinen. Het resultaat van dit onderzoek is een belangrijke bouwsteen voor de besluitvorming over een nieuwe inbestedingsopdracht aan de SSV

■ **Stand van zaken**

De diversiteit en kwaliteit van het Veerse landschap zijn sterke troeven, die de gemeente aantrekkelijk maken voor inwoners, recreanten, toeristen en ondernemers.

Dit kapitale landschap koesteren wij. Onlangs bij de standpuntbepaling over de Kustvisie hebben wij dat opnieuw onderstreept. Aan het beleven van het landschap

door wandel-, fiets- en ruiterroutes verlenen wij medewerking. Voor dit jaar staat de

ontwikkeling van 3 zogenaamde wandelparelroutes in Domburg, Veere en Westkapelle

op de rol. Ook gaan wij inschrijven op de provinciale voucherregeling om het fietsnetwerk naar een 5 sterren niveau te tillen.

Doelstellingen

D.5.08 Koesteren en verbeteren van de huidige waarden van het Walcherse landschap

De Veerse kernkwaliteiten zijn kleinschaligheid, opengebieden en kreekruigen, groen karakter en kustzone. Verrommeling door allerlei borden, opslag van materiaal en materieel vormt een bedreiging voor de beleving van het landschap en dat gaan we tegen.

■ **Stand van zaken**

Bij nieuwe ontwikkelingen streven we er naar om, waar nodig de kernkwaliteiten te verbeteren. In overleg met de desbetreffende eigenaren ruimen we storende elementen en verrommelingslocaties op.

Vanuit de structuurvisie Cultuurhistorie worden de waardevolle panden/boerderijen die gebouwd zijn tussen 1850-1944 beoordeeld en beschreven. Hiervoor wordt een voorstel voor uw raad gemaakt voor juli 2017.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	7.804	7.858	604	8.462
Baten	555	570	328	898
Resultaat	-7.250	-7.289	-276	-7.564

6. Sociaal Domein

Doelstellingen

D.6.01 Betekenis geven aan de visie "meer samenleving, minder overheid"

Deze visie is uitgewerkt in de nota Reserve Leefbaarheid. Daarin staan de kaders voor het ondersteunen van initiatieven uit de samenleving. De regeling loopt tot februari 2018.

■ **Stand van zaken**

We zien in het eerste kwartaal 2017 een toename van het aantal aanvragen voor een leefbaarheidsbijdrage. We bereiden een avond voor waarin de initiatiefnemers een toelichting geven op het maatschappelijke initiatief en het resultaat. Deze bijeenkomst wordt gehouden op 21 juni a.s.

Doelstellingen

D.6.02 Vanuit Walchers verband wordt samengewerkt aan één geïntegreerde toegang tot zorg en (financiële) ondersteuning

Voor de integrale toegang tot zorg en ondersteuning is het project Entry gestart. Het doel is om de werkwijze in de toegang op gelijke wijze uit te voeren bij Porthos en Orionis. In 2017 voeren we het uitvoeringsprogramma van de Integrale Schuldhulpverlening uit. In de kwartaalrapportage rapporteren wij over de voortgang. Porthos blijft volgens de principes van de Pentekening werken. Het sociaal domein is nog volop in beweging. Dit heeft ook consequenties voor de toegang. Uitkomsten van klanttevredenheidsonderzoeken leiden tot inzicht wat goed gaat en wat er in afstemming en samenwerking met andere partijen beter kan.

Aandachtspunt bij de doorontwikkeling van Porthos is inzicht in de instroom van klanten, de effecten van de hulpverlening en de kosten hiervan.

■ **Stand van zaken**

Op Walcheren wordt gewerkt vanuit de visie op één integrale toegang tot zorg en ondersteuning. De gemeenteraad in Middelburg heeft besloten een eigen toegang in te richten. Welke gevolgen dit heeft voor de toegang in Veere wordt momenteel onderzocht. De frontoffices Integrale Schuldhulpverlening, Integraal casusoverleg voor professionals (met) en voor de klant en Jongerenloket 2.0 zijn operationeel. Vanuit Entry zijn er medewerkers verbonden aan deze toegangen en die ontwikkelen en ondersteunen de integrale werkwijze. Het integraal casusoverleg is succesvol. Naast Porthos en Orionis worden er casussen gemeld door externe partijen zoals zorgaanbieders, MWW en bewindvoerders. Directie Orionis en Porthos hebben mandaat gegeven om budget in te zetten waar (echt) nodig. Daar is enkele keren gebruik van gemaakt. Hiermee is een integrale werkwijze ingezet en het budget op een "ontschotter wijze" gebruikt. Om het casusoverleg effectief te houden is er een strakke werkwijze, in 1,5 uur worden 6 casussen behandeld en opgelost. Frontoffices Ontwikkelen integrale samenwerking arbeidsmatige dagbesteding en Proeflab Huisbezoeken zijn in ontwikkeling. Planning is om in juni te starten.

Doelstellingen

D.6.03 Vanuit Walchers verband bieden wij ondersteuning aan inwoners van Walcheren met een laag inkomen of financiële problematiek (bijv. schulden)

Inwoners die door een laag inkomen of schulden in de problemen komen, kunnen ondersteuning krijgen vanuit de drie gemeenten. Om te achterhalen waar het echte knelpunt zit en welke oplossing nodig is, kijken we goed naar de persoonlijke situatie van iemand die ondersteuning vraagt. Hiervoor werken verschillende betrokken partijen (waaronder Porthos, Orionis, MWW en Humanitas) efficiënt samen. De oplossing is altijd maatwerk: er is geen kant-en-klare oplossing voor iedereen. Eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van de inwoner staan centraal: eerst kijken we welke oplossing(en) de inwoner zelf, met zijn netwerk, kan vinden, daarna bekijken we welke extra ondersteuning nodig is. Bij de zelfredzaamheid op financieel gebied en bij de begeleiding tijdens en na de schuldhulpverlening spelen Humanitas en MWW een rol.

■ **Stand van zaken**

In maart is het (aangepaste) plan van aanpak plus de eerste begrotingswijziging door de gemeenteraden vastgesteld. Het jaar 2017 begon met 3.555 klanten. Dit is gestegen naar

3.605 klanten per 31 maart. De eerste maanden van het jaar kennen over het algemeen een stijging. Naar verwachting zal, mede gelet op de implementatie van het plan van aanpak, het klantenaantal vanaf april afnemen.

Schuldhelpverlening

De aanpak vroegsignalering wordt gecontinueerd tot 1 mei 2018 (Middelburg). De kosten van de aanpak vroegsignalering worden opgenomen als extra bijdrage vanuit de gemeente Middelburg in de eerstvolgende begrotingswijziging van Orionis. De overeenkomst wordt voorgelegd aan de andere woningcorporaties op Walcheren in een bestuurlijk overleg.

Armoedebeleid

In januari 2017 heeft besluitvorming over de evaluatie armoedebeleid plaatsgevonden en vervolgens is met de uitwerking van de speerpunten begonnen. Aan diverse partijen in de uitvoering is gevraagd om input om de procedures en communicatie te verbeteren. In april heeft de raad besloten om deel te nemen aan het jeugdcultuurfonds. De adviesraden zijn en worden bij deze processen betrokken. Met de uitvoering van een toegankelijke website voor kindregelingen is op Walchers niveau een start gemaakt. Er wordt gestart met een basisversie om deze vervolgens verder uit te werken. Het magazine 'Dina schrijft' wordt in de zomer uitgegeven. Dit magazine is bedoeld om minima op een leuke en heldere manier te voorzien van informatie, praktische handvaten, tips en mogelijkheden. De ontwikkeling van de Zeelandpas is voorlopig stopgezet omdat er op Walcheren verschillende visies waren omtrent de invoering van de Zeelandpas. Het proces van toewerken naar één integrale toegang tussen Orionis Walcheren en Porthos is nog gaande. Ten aanzien van het onderdeel integraal casusoverleg kan opgemerkt worden dat deze goed verloopt. Er kunnen budgetten worden ingezet waar deze echt nodig zijn om oplossingen mogelijk te maken.

Doelstellingen

D.6.04 Vanuit Walchers verband vergroten van de kans op werk en deelname aan de maatschappij van inwoners van Walcheren

Inwoners van Walcheren nemen zo goed als zij kunnen deel aan de samenleving. We zetten in op begeleiding naar een reguliere (betaalde) baan bij een werkgever. We bieden ondersteuning met als doel duurzame uitstroom uit de uitkering. Is een reguliere baan tijdelijk of voor een langere periode niet mogelijk dan kijken we welke andere vorm van participatie, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, mogelijk is. We hebben inzicht in de effectiviteit van participatie- en re-integratietrajecten. Voor de meest kwetsbare doelgroepen die niet binnen een reguliere (werk)omgeving kunnen functioneren, zorgen wij dat er een beschutte omgeving is waarin zij kunnen participeren. Om de juiste participatietrajecten in Veere te vinden werken SWV en Orionis samen.

■ **Stand van zaken**

In 2016 is de werksoortanalyse Orionis opgesteld. Met het bedrijfseconomisch verantwoord maken van de werksoorten wordt gezorgd dat er een goede balans is tussen kosten en opbrengsten. In de analyse is gekeken naar de bestaansredenen van de werksoort, personele bezetting en de komende ontwikkeling hierin, de resultaten en vooruitzichten op het gebied van re-integratie en uitstroom en tenslotte de financiële resultaten. De analyse heeft geleid tot 6 werksoorten die in 2017 verder worden beoordeeld en vervolgens aangepast.

Doelstellingen

D.6.05 Het versterken van preventieve voorzieningen en de inzet en ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers in de kernen

Een goed sociaal netwerk in elke kern draagt bij aan het streven dat alle inwoners meedoen in de samenleving en langer thuis kunnen wonen. Door vrijwilligers en mantelzorgers te stimuleren en te ondersteunen investeren we in een netwerk in iedere kern. Door de veranderingen in de zorg is er een sterk toenemende vraag naar mantelzorgondersteuning / mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning. Wij ondersteunen organisaties die de zelfredzaamheid van inwoners vergroten.

■ **Stand van zaken**

In 2017 wordt gewerkt aan het versterken van de preventieve voorzieningen. Door het proces van de Transformatie in het Sociaal Domein willen we deze functie in de samenleving verder

ondersteunen en ophalen.

Doelstellingen

D.6.06 Vanuit Walchers verband verzorgen we een passend aanbod aan voorzieningen

Inwoners vinden in de meeste gevallen zelfstandig of binnen hun netwerk oplossingen. Ze kunnen gebruik maken van algemene voorzieningen. Voor wie dat niet toereikend is, zijn er individuele voorzieningen/maatwerkvoorzieningen.

De inkooporganisatie jeugd koopt de jeugdhulp in Zeeland centraal in. In de contracten met de aanbieders zijn de Walcherse uitgangspunten en eisen opgenomen. Er wordt door de Zeeuwse inkoop organisatie gewerkt aan vernieuwing in de jeugdhulp.

Samen met de gemeenten Middelburg en Vlissingen kopen we Wmo-voorzieningen in. Het gaat dan onder andere om begeleiding, dagbesteding, huishoudelijke zorg, collectief vervoer en hulpmiddelen. Via de Gemeentelijke Vervoerscentrale (GVC) zorgen we op Walcheren voor kwalitatief goed doelgroepenvervoer (Wmo-vervoer, leerlingenvervoer, gym- en zwemvervoer en voormalig WSW vervoer).

■ **Stand van zaken**

Per 28 maart 2016 hebben we nieuwe contracten afgesloten voor Wmo begeleiding en dagbesteding. Voor april 2017 besluiten we over verlenging of herziening van deze contractafspraken. Binnen deze contracten zijn afspraken gemaakt over collectieve- en individuele voorzieningen. Daarnaast is er een apart budget beschikbaar voor de stimulering van algemene voorzieningen en zorgvernieuwing binnen de Wmo. In 2017 kopen we de hulpmiddelen opnieuw in.

Bij de inkoop jeugd is vanaf 2016 de solidariteit losgelaten. Per gemeente wordt de geboden zorg aan jeugd afgerekend. De contracten voor specialistische hulp zijn voor 3 jaar afgesloten, contracten voor andere jeugdhulp voor 2 jaar. Er wordt toegewerkt naar een cafetariamodel zodat gemeenten kunnen kiezen om delen van jeugdhulp zelf in te kopen. In de kwartaalrapportages jeugd wordt hierover gerapporteerd.

Transvision heeft eind maart tijdig hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak in de bodemprocedure inzake het doelgroepenvervoer. Deze procedure kan tot volgend jaar duren. De 3 colleges van B&W hebben besloten de vervoersovereenkomst met Hala/TCR met 1 jaar te verlengen.

Doelstellingen

D.6.07 Vanuit Walchers verband zorgen we voor passende cliëntondersteuning

Het doel is cliëntondersteuning een integraal onderdeel te laten zijn van het proces van ondersteuning en zorg. Het Maatschappelijk Werk Walcheren (MWW) heeft de opdracht de inhoudelijke uitvoering c.q. borging hiervan te verzorgen. Cliëntondersteuning wordt uitgevoerd door professionals en vrijwilligers. Professionals zijn in dienst bij het Maatschappelijk Werk Walcheren (MWW) of bij Porthos. Vrijwillige cliëntondersteuners worden begeleid door de Stichting Welzijn Veere en de Stichting Welzijn Middelburg. De toegang loopt via Porthos.

■ **Stand van zaken**

De afgevaardigden van de gezamenlijke Wmo-raden Vlissingen en Veere en de Adviesraad Sociaal Domein Middelburg hebben 18 april jl. de conceptnotitie beleid en proces- en taakafspraken onafhankelijke cliëntondersteuning op Walcheren besproken. Zij zijn van mening dat de conceptnotitie nog veel vragen oproept, waar zij eerst graag nog met ons (ambtelijk) in overleg gaan, alvorens zij een conceptadvies aan hun raden voor leggen. Juist de invulling daarvan is voor hen belangrijk, met name met betrekking tot de positionering van de professionele onafhankelijke cliëntondersteuning en de (verdere) inrichting van de vrijwillige cliëntondersteuning.

Vanwege zorgvuldigheid en draagvlak bij de Wmo adviesraden hebben de 3 Walcherse portefeuillehouders ingestemd met hun verzoek. Dit betekent wel dat de planning niet gehaald wordt. De colleges zullen nu eerst in juli of augustus een besluit kunnen nemen wat vervolgens ter kennisname wordt gebracht van de gemeenteraad. Zodra het vervolgoverleg met de Wmo adviesraden heeft plaats gevonden zullen we definitieve planning vast stellen. Dit heeft vooralsnog geen verdere consequenties. Immers, het personeel blijft in 2018 in de opzet in dienst van Maatschappelijk Werk Walcheren en de middelen hiervoor zijn in beginsel

geraamd.

Doelstellingen

D.6.08 Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfredzaam in hun eigen leefomgeving wonen

Door de decentralisaties in het sociaal domein wonen inwoners langer zelfstandig en regelen zij hun zorg/ondersteuning en de woning apart. Samen met onze inwoners geven wij vorm aan de opgave voor wonen en zorg, in combinatie met welzijn, leefbaarheid en ontmoeting.

■ **Stand van zaken**

Het Plan van aanpak Wonen en Zorg is in concept gereed. Hierin wordt de gedachte samenwerking hiervoor met diverse partijen en de rollen en verantwoordelijkheden hiervan vastgesteld. De verwachting is dat dit eind april / begin mei door het college wordt vastgesteld.

Doelstellingen

D.6.09 Iedereen kan zo optimaal mogelijk deelnemen aan de samenleving

Uitvoering van het VN verdrag voor de rechten van de mens met een beperking. Op de terreinen: toegankelijkheid, zelfstandig wonen, persoonlijke mobiliteit, onderwijs, werk en werkgelegenheid en vrije tijd werkt de gemeente aan het wegnemen van belemmeringen in de samenleving

■ **Stand van zaken**

Het VN verdrag is in 2016 geratificeerd. Er wordt momenteel gewerkt aan een startnotitie om te inventariseren in hoeverre deelname voor mensen met een beperking mogelijk is. Dit gebeurt in samenspraak met de Stichting Werkgroep Gehandicapten Walcheren. Met de Wmo adviesraad is afgesproken dat zij regelmatig wordt geïnformeerd. Na de inventarisatiefase wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de toekomstige activiteiten worden opgenomen.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	18.332	19.766	552	20.317
Baten	6.388	7.358	147	7.505
Resultaat	-11.944	-12.408	-405	-12.813

7. Volksgezondheid en milieu

Doelstellingen

D.7.01 Het bevorderen van gezond opgroeien en actief ouder worden

De GGD bevordert de gezondheid van onze inwoners. Het gemeentelijk volksgezondheidsbeleid richt zich op preventieve zorg voor jongeren en ouderen. De gemeente Veere wil Gezondheidsrisico's zoveel mogelijk vroegtijdig opsporen. Daarom krijgen inwoners informatie over gezond opgroeien en zo lang mogelijk fit en zelfstandig blijven als je ouder wordt. De informatie sluit aan bij de landelijke thema's van de GGD Nederland: depressie, overgewicht, alcoholgebruik en eenzaamheid. In 2017 voeren we de nieuwe nota Volksgezondheid uit. In Veere is er een lokaal uitvoeringsprogramma met aandachtspunten.

■ **Stand van zaken**

De door het GGD gevoerde beleid sluit aan bij het gedachtegoed van Veere. Voor de nieuwe nota Volksgezondheid wordt een lokaal uitvoeringsplan ontwikkeld met lokale organisaties. De aandachtsgebieden van de vorige nota blijven doorlopen tot met Veerse organisaties andere aandachtsgebieden voorbereid zijn. We verwachten voor 2018 met een voorstel te komen.

Doelstellingen

D.7.02 Duurzaam en doelmatig Riolerings- en waterbeheer

- Doelmatige inzameling van het binnen het gemeentelijk gebied geproduceerde afvalwater
- Doelmatige inzameling van het hemelwater en overtollig grondwater dat niet mag of kan worden gebruikt voor de lokale waterhuishouding
- Transport van het ingezamelde afvalwater, hemelwater en grondwater naar een geschikt lozingspunt
- Voorkomen van ongewenste lozingen naar oppervlaktewater, bodem en grondwater
- Zo min mogelijk overlast voor de omgeving veroorzaken
- Doelmatig beheer en een goed gebruik van de gemeentelijke voorzieningen tegen de laagst maatschappelijke kosten

■ **Stand van zaken**

Het onderhoud aan riolen, sloten en gemalen is uitgevoerd op basis van de planning in het GRP (gemeentelijk rioleringsplan). In Westkapelle zijn veel riolen vervangen en zijn straten en huizen afgekoppeld. Verder zijn er in deze kern maatregelen genomen om wateroverlast te verminderen. Er is onderzoek gedaan naar mogelijke knelpunten met wateroverlast als gevolg van de klimaatverandering.

Doelstellingen

D.7.03 Het huishoudelijk afval zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken

Het huishoudelijk afval op een efficiënte manier gescheiden inzamelen en verwerken. Daarbij mag de afvalstoffenheffing niet meer stijgen dan de jaarlijkse index.

■ **Stand van zaken**

In april is er een eerste bijeenkomst geweest met de algemene commissie over het behalen van de VANG-doelstellingen als opmaat naar een nieuw afvalbeleid. VANG staat voor Van Afval Naar Grondstof. In deze bijeenkomst stond infomeren centraal. De komende maanden werken we dit uit naar een voorstel. In dit voorstel leggen we een aantal oplossingen als keuze voor waarover de Raad zich een oordeel kan vormen.

Doelstellingen

D.7.04 Voorzien in voldoende grafruimte

We willen in iedere kern voldoende grafruimte op een kwalitatief goede begraafplaats. Als indicator hanteren we de norm dat er op iedere begraafplaats voor nog minimaal 25 jaar grafruimte beschikbaar moet zijn.

■ **Stand van zaken**

In 2015 is het beleidsplan begraven vastgesteld. Uit dit plan bleek dat er in twee kernen op

afzienbare termijn iets moet gebeuren om voldoende grafruimte beschikbaar te hebben. Dit zijn de kernen Domburg en Koudekerke. De komende jaren gaan we hier aan de slag.

Doelstellingen

D.7.05 Voldoen aan het afgesproken beheerniveau

We willen de inrichting en beheer van het groen en de paden op de begraafplaatsen zodanig aanpassen dat we het afgesproken kwaliteitsniveau kunnen handhaven tegen het afgesproken budget. Voor het meten van de kwaliteit maken we gebruik van de landelijke systematiek van de CROW. We streven naar niveau A "goed".

■ Stand van zaken

Twee keer per jaar, in juni en september, houden we kwaliteitsinspecties. Deze zijn in 2017 nog niet gehouden.

Doelstellingen

D.7.06 De tarieven voor begraven niet verder laten stijgen.

Begraafplaatsen breiden uit en de kosten voor aanleg en onderhoud stijgen. Door het onderhoud te versoberen, aula's te vervangen door schuilplekken en vanaf 2018 actief grafrechten te verlengen houden we de kosten beperkt en voorkomen we dat de grafrechten verder moeten stijgen.

■ Stand van zaken

Het beperken van de tariefstijging wordt gerealiseerd door het versoberen en verder optimaliseren van onderhoud onder andere door het vervangen van aula's door schuilgelegenheden. In de eerste helft van 2017 worden de eerste aula's vervangen. Daarnaast zijn we gestart met het aanschrijven van rechthebbenden van graven waarvan de grafrechten verlopen in 2018. Zij krijgen de mogelijkheid om de grafrechten tegen betaling te verlengen.

Doelstellingen

D.7.07 Uitvoeren van milieutaken voor de gemeente

Door controle en toezicht, vergunningverlening en voorlichting zorgen voor een schone, veilige en mooie leefomgeving en het verbeteren van het woongenot.

■ Stand van zaken

De RUD voert ook in 2017 een deel van de milieutaken uit. De Dienstverleningsovereenkomst en het jaarplan voor 2017 zijn nog niet getekend. We verwachten dat binnenkort te doen. Deze zijn wat later omdat in maart 2017 de p*q systematiek is vastgesteld en deze erin verwerkt is. De RUD is wel al gestart met de werkzaamheden voor 2017.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	6.789	6.827	57	6.884
Baten	6.311	6.349	-31	6.319
Resultaat	-478	-478	-88	-566

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Doelstellingen

D.8.01 Uitvoeren Masterplan Fort den Haakweg

Op 11 juni 2015 stelde u de "Nota Supervisie Fort den Haakweg" vast. In samenhang met de "Gebiedsvisie Fort den Haakweg" en het "Ontwikkelplan Fort den Haakweg" vormt dit het Masterplan

voor de gebiedsontwikkeling Fort den Haakweg. De komende jaren (2016-2018/2019) voert de gebiedscoalitie het Masterplan uit.

■ **Stand van zaken**

Op 11 juni 2015 stelde u de "Nota Supervisie Fort den Haakweg" vast. In samenhang met de "Gebiedsvisie Fort den Haakweg" (oktober 2014) en het "Ontwikkelplan Fort den Haakweg" (oktober 2015) vormt dit het masterplan voor de gebiedsontwikkeling Fort den Haakweg. Onder begeleiding van de supervisor (Marty van de Klundert) en de onafhankelijk voorzitter (Jaap Tas) werkte de gebiedscoalitie het masterplan uit. Op 20 april 2017 nam u het eindadvies van de supervisor voer en stelde u het landschappelijk inrichtingsplan vast als ruimtelijke uitwerking van het masterplan. Conform uw besluit stellen wij het bestemmingsplan op en sluiten wij met de gebiedscoalitie overeenkomsten.

Doelstellingen

D.8.02 Uitvoeren Visie Domburg

Vanuit de ambitie: Domburg, een heilzame woonplaats en badplaats met allure een koers uitzetten van vitaliteit en kwaliteitsverbetering, van verbeteren en niet veranderen .

■ **Stand van zaken**

Het beeldkwaliteitsplan voor de bebouwing en de openbare ruimte is door de gemeenteraad vastgesteld. Voorbereidingen worden getroffen voor de bestemmingsplanprocedure voor het gebied rond de Singel. De herinrichting van de boulevard is qua planvorming gereed en de werkvoorbereiding is in volle gang. De verplaatsing van het museum naar het Nehalenniagebied is in onderzoek. In overleg met omwonenden is een start gemaakt met de invulling van de oude locatie Albert Heijn, dit krijgt binnenkort zijn vervolg in concrete ontwerpen. De uitplaatsing van de bedrijven van de Nijverheidsweg is contractueel bijna rond, waarna de concrete verhuizing kan beginnen.

Doelstellingen

D.8.03 Uitwerken project veelzijdig Veere

Het project Veelzijdig Veere werken we uit volgens de toekomstvisie en de uitwerkingsrapporten zoals "Handboek openbare ruimte historische stadskern" (april 2013) en "Opwaardering jachthavengebied Oostwatering - scenario's voor de toekomst" (augustus 2013).

Bij de diverse onderdelen betrekken we de Monumentencommissie en zonedig de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

■ **Stand van zaken**

Op dit moment hebben diverse onderdelen uit het project Veelzijdig Veere nadrukkelijk de aandacht. Met name de onderdelen Mijnenmagazijn (1e helft 2017 publicatie bidboek in kader mogelijk nieuwe functie), Grote Kerk (raadsvergadering 8 juni 2017), aanpassing aanlegsteiger(s) in Kanaal (technische voorzieningen zijn aangebracht / privaatrechtelijke én juridische regeling voor de toekomst is in de maak), opwaardering Jachthaven Oostwatering (onderhandelingen met de diverse partijen lopen) en de ontwikkelingen van het Oranjeplein (het concept-bestemmingsplan wordt in mei / juni 2017 aangeleverd door de stedenbouwkundige en intern definitief gemaakt / daarna start externe procedure). Bij de diverse maatregelen in Pepperflow worden de diverse onderdelen indien nodig nader toegelicht.

Doelstellingen

D.8.04 Uitvoeren Dorpsplan Vrouwenpolder

Op 2 februari 2012 stelde u het "Dorpsplan Vrouwenpolder" vast. Het dorpsplan is onder begeleiding van een stedenbouwkundige (Kees Stegenga) en met actieve betrokkenheid van inwoners en ondernemers uit Vrouwenpolder opgesteld. Het dorpsplan bevat de toekomstvisie voor Vrouwenpolder en omgeving tot 2020.

■ **Stand van zaken**

Op 2 februari 2012 stelde u het "Dorpsplan Vrouwenpolder". Dit plan bevat de toekomstvisie met uitvoeringsagenda voor Vrouwenpolder en omgeving. Wij voeren deze agenda uit. Deze

agenda bestaat uit:

- Herinrichting/ontwikkeling "rode kamer", o.a. herinrichting Dorpsdijk + entree (uitgevoerd 2013).
- Masterplan Fort den Haakweg (in uitvoering).
- Europees project "Seaeconomics" als onderdeel Masterplan Fort den Haakweg (uitgevoerd 2014).
- Herinrichting/ontwikkeling "groene kamer" (in uitvoering).
- Bestemmingsplan "Kom Vrouwenpolder" (uitgevoerd 2012).
- Ontwikkeling voorziening kitesurfers/strandspeelvoorziening strand Veerse Dam (uitgevoerd 2016).

Doelstellingen

D.8.05 Voldoen aan de wettelijke voorschriften

De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) voor 2016 invoeren. De BGT is een zeer gedetailleerd (kaart) bestand van de openbare ruimte waar alle gegevens over die openbare ruimte (dus ook over het groen) aan vasthangen. Voor 2016 moeten we deze basisregistratie hebben ingevoerd. Gelet op de grote technische problemen in het hele land bestaat de mogelijkheid dat de invoering wordt uitgesteld.

■ **Stand van zaken**

De Rijksoverheid heeft alle overheden in Nederland verplicht om de basisgegevens over alle onderwerpen die nodig zijn om als overheid je taak goed uit te kunnen voeren op te slaan in zogenaamde basisregistraties. Voor de openbare ruimte moet worden gewerkt met de Basisregistratie Grootchalige Topografie. Deze is eind 2016 gereed en opgenomen in de landelijke voorziening. Het bijhouden van de BGT gebeurt in het samenwerkingsverband WSD Geo.

Doelstellingen

D.8.06 Het realiseren van een balans tussen de gewenste ruimtelijke kwaliteit en het financiële resultaat

Het realiseren van een balans tussen de gewenste ruimtelijke kwaliteit en het financiële resultaat. De gemeente stelt randvoorwaarden aan ontwikkelingen die waarde creëren.

■ **Stand van zaken**

Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen worden randvoorwaarden vastgesteld. Onder andere het vaststellen van een Beeldkwaliteitplan maakt daar een belangrijk onderdeel van uit. In de op te stellen "Goede Ruimtelijke Onderbouwing" worden alle andere genoemde aspecten gewogen. In voorkomende gevallen wordt één en ander vastgelegd in een SOK (Samenwerkingsovereenkomst).

Doelstellingen

D.8.07 Verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en stimuleren van ontwikkelingen

We stellen randvoorwaarden waarbinnen ontwikkelingen mogelijk zijn. Deze randvoorwaarden kunnen gaan over: stedenbouwkundige aspecten als situering van de bebouwing en massa (hoogte, breedte en diepte) en bouwvolumen, programmatische zoals woningdifferentiatie, parkeren, verkeer en vervoer, de inrichting van de openbare ruimte, technische milieuaspecten, duurzaamheid, welzijnsaspecten en financieel economische aspecten.

■ **Stand van zaken**

Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen worden randvoorwaarden vastgesteld. Onder andere het vaststellen van een Beeldkwaliteitplan maakt daar een belangrijk onderdeel van uit. In de op te stellen "Goede Ruimtelijke Onderbouwing" worden alle andere genoemde aspecten gewogen. In voorkomende gevallen wordt één en ander vastgelegd in een SOK (Samenwerkingsovereenkomst).

Doelstellingen

D.8.08 Het verbeteren van de duurzaamheid van de fysieke leefomgeving

Voor 2017 is € 100.000 budget voor de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma. Voor de jaren 2018 tot en met 2020 is dat € 300.000 per jaar. Dit budget zetten we in voor in ieder geval:

- het opzetten van pilots (bio asfalt, opslag van energie, versnellen energieneutraal maken Veere);
- energieneutraal maken van de gemeentelijke gebouwen die in ons bezit blijven;
- opzetten van een financieringsondersteuning voor het op gang brengen van lokale initiatieven (collectief inkopen, opzetten energie coöperaties);
- opzetten van een proces om te komen tot bewustwording (hieronder vallen het organiseren van cursussen, netwerkbijkomsten enz.);
- onderzoek naar nieuwe technieken/kansen (mogelijkheden van (kwel)water, hergebruik afvalstromen).

Daarbij kan het geld ook worden ingezet voor personele inzet/advisering om de burgers/ondernemers op gang te helpen en te ondersteunen.

■ **Stand van zaken**

Bij nieuwe ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving is duurzaamheid een speerpunt. Dit thema is ook opgenomen als extra aandachtspunt in college en raadsadviezen/besluiten. Daarnaast is bij nieuwe ontwikkelingen energieneutraal het uitgangspunt.

Vanaf juni wordt er gewerkt met een extra aanjaagteam duurzaamheid om het verbeteren van duurzaamheid te vergroten en het versnelling te maken om zo de doelstelling Veere energieneutraal in 2050 te behalen.

Enkele voorbeelden die in 2017 in gang gezet zijn: Gasloze wijk Domburg (Singelgebied), Uitbreiding Klimaatneutrale straat Nimmerdor, gasloos maken van het gemeentehuis, plan energieneutraal maken van de gemeenteloods en het realiseren van postcodestroom om gemeenteloods, energiecoöperatie Koudekerke (zonnepark vml. stortplaats), verduurzamen woningen in Oostkapelle, EU project biodiversiteit in agrarische sector.

Doelstellingen

D.8.09 Komen tot een flexibele en vraaggerichte woningmarkt

Voldoende aanbod van huur- en koopwoningen in een aantrekkelijke woonomgeving.

■ **Stand van zaken**

Met Zeeuwend (vh Woonburg) hebben we afspraken gemaakt over de kwaliteit en hoeveelheid huurwoningen. Onderdeel van deze afspraken is sloop, verkoop en nieuwbouw van woningen.

De kavels in de uitbreidingsplannen in Oostkapelle, Veere en Zoutelande verkopen goed. Hiermee komen we tegemoet aan de vraag naar bouw kavels/koopwoningen.

Doelstellingen

D.8.10 Uitrol Omgevingswet

In het voorjaar van 2019 treedt de Omgevingswet in werking. Deze nieuwe wet combineert alle wetgeving die gaat over de fysieke leefomgeving. De gevolgen voor de gemeentelijke organisatie zijn groot. De wet vraagt om een koerswijziging, nieuwe werkwijzen en een andere houding. In de aanloop naar 2019 wordt de wetgeving geïmplementeerd. De gemeenteraad informeren we regelmatig. In de loop van het project passeren meerdere malen raadsvoorstellen ter besluitvorming.

■ **Stand van zaken**

Door het college is een programmavoorstel vastgesteld waar vanaf januari 2017 uitvoering aan is gegeven. Met de gemeenteraad wordt een apart traject gevolgd, waarin wordt toegewerkt naar concrete beslismomenten. De organisatie volgt een traject van bewustwording en een deel van de medewerkers is concreet betrokken bij de voorbereiding van de toekomst onder de Omgevingswet. Gezien de planning liggen we op schema met de uitvoering.

Wat mag het kosten op programmaniveau?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	7.341	7.341	255	7.596
Baten	6.019	6.019	40	6.059
Resultaat	-1.322	-1.322	-215	-1.537

Algemene dekkingsmiddelen

Doelstellingen

D.10.01 Zeggenschap uitoefenen als aandeelhouder van PZEM N.V.

We hebben inbreng in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ter grootte van het aandeel in het aandelenkapitaal van PZEM N.V. (2,79%).

■ **Stand van zaken**

In navolging van uw goedkeuring in de raad van 2 februari jl. hebben de overige aandeelhouders in de AvA van 23 februari jl. goedkeuring gegeven aan de verkoop van het onderdeel Retail. Inmiddels is ook voor het onderdeel DNWG een koper gevonden, het betreft STEDIN holding N.V. In de commissie RO van 22 mei a.s. leggen we u een voorstel voor. Bij de verkoop van de het onderdeel Retail hebben de aandeelhouders collectief aangegeven meer controle te willen hebben op de aandeelhoudersbelangen. Een extern bureau heeft onderzoek gedaan naar de mogelijke veranderingen/aanpassingen van de statuten. Ook hiervoor leggen we u een voorstel voor in de commissie RO van 22 mei a.s.

Doelstellingen

D.10.02 Realiseren van de geraamde opbrengsten gemeentelijke belastingen

Het volgens de belastingverordeningen heffen en innen van de gemeentelijke belastingen.

■ **Stand van zaken**

De realisatie van de gemeentelijke belastingen verloopt geheel zoals begroot.

Algemene dekkingsmiddelen op totaalniveau

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2017 primitief	Begroting voor wijziging 1e burap 2017	Begrotingswijzigingen 1e burap 2017	Begroting na wijziging 1e burap 2017
Lasten	1.631	1.639	-67	1.572
Baten	30.411	30.411	388	30.799
Resultaat	28.781	28.772	455	29.228

Bedrijfsvoering

Doelstellingen

D.9.01 Organisatie ontwikkeling

Onze organisatie is berekend op onze veranderende taken en ambities.

■ Stand van zaken

De eerste fase van het uitvoeringsprogramma Legal Audit is opgestart. In deze fase wordt de juridische functie door heel de organisatie heen opnieuw ingericht en ligt het accent op een (inhaalslag) juridische opleiding en training voor medewerkers met juridische aspecten in hun werkzaamheden.

In het eerste kwartaal is er ook specifieke aandacht aan de organisatiecultuur besteed o.a. in de vorm van een organisatiebrede "afsprakendag".

Doelstellingen

D.9.02 Functioneel en representatief gemeentehuis

Ons gemeentehuis is zowel voor onze bezoekers als organisatie functioneel en representatief.

■ Stand van zaken

Voor 2017 staan de vernieuwing van de kantine (vervanging meer dan 17 jaar oude keuken- en buffet apparatuur en uitbreiden functionaliteit naar ook meer werk- en overlegruimte) en de vervanging van de vergader/bezoekersstoelen in de F-zaal en A-vleugel ingepland.

Opdrachten zijn uitgezet en uitvoering is uiterlijk in 3e kwartaal voorzien.

Doelstellingen

D.9.03 Ict soft- en hardware up to date

Onze ict soft- en hardware is up to date en wordt waar nodig doorontwikkeld.

■ Stand van zaken

In het eerste kwartaal hebben we o.a. software rond het bestuurlijke besluitvormingsproces, hr-management, meldingen openbare ruimte en digitale archivering doorontwikkeld.

